

Bisbat de Mallorca
Vicaria per al **Patrimoni Històric i Cultural**

MEMÒRIA ANY 2024

Gener, 2025

Sandra A. Rebassa Gelabert
Tècnica en gestió del patrimoni cultural
Bisbat de Mallorca

ÍNDEX

1. Introducció	2
2. Arxiu Diocesà de Mallorca	3
2.1. Actuacions subvencionades per la Comissió Mixta (2024)	
3. Digitalitzacions d'arxius externs	4
4. Taller de Restauració del Bisbat de Mallorca	5
3.1. Actuacions subvencionades per la Comissió Mixta (2024)	5
3.2. Altres	6
5. Biblioteca Diocesana de Mallorca	7
4.1. Actuacions subvencionades per el Departament de Cultura, Consell Insular de Mallorca (2024)	7
4.2. Estadístiques Biblioteca Diocesana	8
6. Junta de Govern del Museu d'Art Sacre de Mallorca	10
7. Actuacions en matèria de patrimoni dels immobles de la Diòcesi de Mallorca	11
8. Vicaria per al Patrimoni Històric i Cultural	12
8.1. Projectes de difusió cultural i patrimonial	
8.1.1. Recuperació, consolidació i museïtzació del monestir bizantí de Cabrera.....	12
8.1.2. Nit de les Esglésies (IV Edició)	13
8.1.3. Processó del Carro de la Beata.....	14
8.1.4. Maiorica Sacra.....	15
8.1.4.1. Web.....	15
8.1.4.2. Xarxes Socials.....	20
8.1.4.3. Assumpció	23
8.1.4.4. Línia editorial	26
8.1.4.5. Senyalística Casa Església: cartel·les béns culturals.....	26
8.2. Projectes de gestió patrimonial.....	27
8.2.1. Inventari Diocesà de Patrimoni Cultural.....	27
8.2.2. Gestió del Palau de Sineu.....	28
8.2.3. Adequació de l'Ermita de Betlem.....	33
8.2.4. Art contemporani: Missa de difunts (Jose Maria Sicilia)	34
8.3. Convenis. Projectes col·laboratius.....	35
8.4. Gestió administrativa i interna de la Vicaria.....	36
9. Annex 1	39

1.INTRODUCCIÓ

Des de l'annualitat 2020-2021, la Vicaria per al Patrimoni Històric i Cultural de Mallorca realitza una memòria d'actuacions de l'àrea. Es recopilen així les accions i tasques realitzades per les institucions que depenen de la Vicaria (Arxiu Diocesà de Mallorca, Taller de Restauració del Bisbat de Mallorca, Biblioteca Diocesana, Junta de Govern del Museu d'Art Sacre de Mallorca), les actuacions i activitats dutes a terme per les diferents parròquies de l'Illa, així com l'activitat de gestió patrimonial i administrativa de la pròpia Vicaria.

En la present memòria tractem d'analitzar i fer balanç de les diferents actuacions i activitat dutes a terme per les institucions dependents de la Vicaria, i dels projectes que coordina i gestiona la mateixa.

2. ARXIU DIOCESÀ DE MALLORCA

2.1. Actuacions subvencionades per la Comissió Mixta (2024)

Durant aquest 2024 l'Arxiu Diocesà de Mallorca ha digitalitzat els volums corresponents a la sèrie Miscel·lània. Amb aquesta empresa queden a disposició dels investigadors i investigadores. A més, aquest fet, no només facilita la tasca i l'accés a les persones que realitzen una recerca, sinó també garanteix la conservació d'aquest patrimoni documental, ja que aprofitant el procés de digitalització s'ha procedit a la neteja d'aquests volums i a la indexació dels que no hi estaven.

- Resultats campanya de digitalització de la sèrie Miscel·lània (2024)

Segles	Llibres digitalitzats	Dates	Fotografies realitzades
XIII-XX	405	1200-1900	74.741

3. DIGITALITZACIONS D'ARXIU EXTERNS

Una de les novetats i inversions en matèria de conservació preventiva i digitalització documental ha estat destinada al projecte de digitalització de l'Arxiu Musical de Sant Felip Neri. La Congregació de Sant Felip Neri ja havia iniciat, anys anteriors, tasques de conservació preventiva en els seus fons arxivístics. Per seguir en aquesta línia, al llarg del 2024 s'ha actuat sobre el fons de l'Arxiu Musical de la Congregació de Palma. Aquest projecte ha vingut subvencionat per la Comissió Mixta de 2024.

L'arxiu musical de Sant Felip Neri conserva un gran nombre de partitures i textos des del segle XVIII.

Les tasques que s'han realitzat són les següents:

TREBALLS	CRONOLOGIA
Recollida de dades i anàlisi	setembre 2023
Redacció i presentació de la proposta d'intervenció	setembre 2023
Treballs de Conservació Preventiva	15 abril - 25 d'octubre 2024
Digitalització dels fons d'arxiu	4 -16 d'octubre de 2024
Redacció de la memòria	30 octubre - 1 novembre de 2024
Presentació memòria	5 de novembre de 2024

En total, *Artyplan document* ha digitalitzat **28.680 cares documentals** d'informació dels arxius de San Felip Neri, dels documents relacionats en l'**ANNEX 1**.

4. TALLER DE RESTAURACIÓ DEL BISBAT DE MALLORCA

4.1. Actuacions subvencionades per la Comissió Mixta (2024)

Durant aquest 2024 el Taller de Restauració del Bisbat de Mallorca ha dut a terme projectes de restauració i d'estudis previs de diferents béns mobles de parròquies de Mallorca, en col·laboració amb altres tallers de restauració de l'Illa. Aquestes intervencions han permès la millora de l'estat de conservació de les peces, garantint una major perdurabilitat en el temps i una lectura històrica artística vàlida. La naturalesa de dites actuacions ha estat molt variada.

Parròquia / Institució	Nom de l'objecte	Actuació realitzada	Col·laboració altres tallers o tècnics
Parròquia de sant Bartomeu (Capdepera)	Mare de Déu Morta	Estudis previs (CAP IV)	
Parròquia de sant Cristòfol (Biniali)	Mare de Déu Morta	Estudis previs (CAP IV)	
Parròquia de sant Bartomeu (Montuiri)	Retaule del nom de Jesús	Estudis previs (CAP IV)	
Santuari de Sant Salvador (Felanitx)	Retaule de la <i>Passio Imaginis</i>	Estudis previs (CAP IV)	Raquel Garduño
Parròquia de Sant Pere (Petra)	Orgue	Estudis previs (CAP IV)	Maria del Mar Riera
Parròquia de Sant Pere (Sencelles) - BÉNS IMMOBLES	Restauració de la coberta	I Fase de la restauració de la coberta (CAP VII)	Arquitecte José Velázquez
Parròquia de la Mare de Déu de Loreto (Lloret)	Retaule de sant Sebastià	Restauració (CAP VII)	TRBM
Parròquia de Santa Maria la Major (Inca)	Retaule del Santcrist i dels sants Abdón i Senen	Restauració (CAP VII)	Maria del Mar Riera
Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels	Retaule de Santa Catalina Tomàs	Restauració (CAP VII)	TRBM

En definitiva, es tracta d'intervencions i processos que permeten una millora en el coneixement del patrimoni historicoartístic de les parròquies i del Bisbat de Mallorca, en el seu estat de conservació per al gaudi i el culte de tothom.

3.2. Altres actuacions del TRBM

El Taller de Restauració del Bisbat de Mallorca també assumeix i treballa en altres projectes de conservació i restauració de béns culturals, provinents de particulars o altres institucions. Des del novembre del 2023 fins al desembre de 2024 s'han realitzat les intervencions següents:

Institució	U	Nom de l'objecte	Títol / Autor	Intervenció realitzada
Particular. Sebastià Frau Gaià.	1	Pintura	Una jove i un caçador. Modest Teixidor	Restauració
Comandancia General de Balears. Almudaina	2	Pintures	Acorazado Pelayo/F.Hernández Monjo.1890. Argote de Molina/R.de Losada.XIX	Restauració
Comandancia General de Balears. Almudaina. Museo del Prado	1	Pintura	Triunfo de Cibeles/ Pieter Van Lint, /XVII	Restauració
Particular. Son Coll Vell. Algaida.	1	Pintura	Immaculada/ Taller Guillem Mesquida/XVIII.	Restauració
Particular. Maria Adrover Adrover.	1	Pintura	Paisatge/Dionís Bennàssar	Restauració
Palau Episcopal	1	Pintura	Santa Caterina Tomàs	Restauració
Particular. Josep A. Guardiola Crespí	1	Escultura	Santcrist	Restauració
Particular. Maria Adrover Adrover.	1	Pintura	Bodegó Huggins	Restauració
Particular: Santiago Cortés.	1	Pintura	La Verge entregant l'escapulari a st Simo Stock	Restauració
Particular. Pedro Mut. Lluçmajor.	1	Pintura	Bisbe Pamplona	Restauració

5. BIBLIOTECA DIOCESANA DE MALLORCA

5.1. Actuacions subvencionades per el Departament de Cultura, Consell Insular de Mallorca (2024)

La Biblioteca Diocesana de Mallorca és una institució creada l'any 2000 com a resultat de la fusió de distintes biblioteques de titularitat eclesiàstica. Sorgí amb la voluntat de recollir el bagatge i herència cultural que durant segles havien anat creant, alhora que s'adaptava als nous temps i s'obria a la societat i a la possibilitat de consulta per part d'estudiosos i públic en general. Els fons primordials vengueren de les biblioteques episcopal, la del Seminari, la de la Sapiència i altres fons bibliogràfics esparsos entre la cúria, l'arxiu o el museu bíblic.

Amb l'ànim de donar compliment a les finalitats establertes en els nostres estatuts i en el decret d'erecció de "posar a disposició dels investigadors i estudiosos, de forma competent, elements i mitjans adequats per a promoure la cultura en el nostre poble", així com amb la voluntat i responsabilitat de la conservació de patrimoni documental i bibliogràfic, aquest any s'han dut a terme els següents projectes gràcies a la subvenció del Departament de Cultura del Consell Insular.

Àmbit	Actuació	Unitats
Conservació / Digitalització	III Fase. Digitalització Certàmens del Seminari Conciliar de Sant Pere.	156 exemplars digitalitzats
Conservació	Fons antic. Localització, ordenació, neteja, tractament de conservació preventiva i correcte emmagatzematge d'incunables, post-incunables i manuscrits. (Dipòsit I, II, VI)	135 exemplars
Catalogació	Fons antic. Realització de fitxes individualitzades (d'inventari i conservació) per als exemplars d'incunables, post-incunables i manuscrits dels dipòsits I, II, VI.	135 fitxes
Catalogació	Catalogació de llibres provinents de donacions	230 exemplars catalogats
Catalogació	Catalogació de volums de diferents col·leccions. De la col·lecció <i>España Sagrada</i> i de la <i>Biblioteca Balear</i> .	104 volums
Catalogació	Darrera fase. Re-catalogació del fons de la Sala de Lectura, a causa de la reestructuració integral.	683 exemplars
Classificació i reagrupació	Classificació, reagrupació i ordenació temàtica d'exemplars provinents de donacions (prèviament revisats) i altres espais. Dipòsit V.	6400 exemplars

Expurgo	Expurgo de llibres de diferents fons (fase I prestatgeries centrals depòsit III). Repetits, temàtica no afí.	300 unitats
Inventari	Finalització de l'inventari de l'hemeroteca originària de la <i>Maioricensis Schola Lullistica</i>	419 títols indexats / inventariats
Reubicació / Trasllat	Reubicació de fons procedents de convents de clausura. Trasllat i ubicació del fons de la biblioteca de les Concepcionistes de Sineu. Fase II.	187 exemplars

4.2. Estadístiques Biblioteca Diocesana

Des de l'any 2000 que es va crear la Biblioteca Diocesana, la tasca de la institució ha estat certament destacable, no només en l'àmbit de la catalogació dels fons, sinó també en la conservació del patrimoni bibliogràfic del Bisbat de Mallorca i en l'accessibilitat d'aquest fons per a investigadors i el públic en general. Any rere any s'han realitzat tasques de millora en equipaments informàtics, permetent la digitalització, catalogació del fons i la integració de la base de dades informàtica del fons de la Biblioteca Diocesana en la xarxa de la Universitat de les Illes Balears; i també en els equipaments materials, disposant d'un major nombre d'estanteries que han facilitat l'ordenació i millor conservació dels fons.

Segueix en augment el nombre d'usuaris de la Biblioteca Diocesana, així com també van augmentant les consultes realitzades; demostrant la bona salut de la institució.

Any	Usuaris	Préstecs	Consultes
2021	126	24	102
2022	400	122	87
2023	510	175	180
2024	572	160	203

L'increment dels fons també ha estat un dels punts forts de la Biblioteca Diocesana. S'han incorporat nous exemplars provinents tant de donacions de particulars com d'adquisicions realitzades per la pròpia institució, incrementant les diferents col·leccions en **més de 500 exemplars**.

Any 2024

Donacions	Tipologia	Unitats / Volums	Naturalesa donant
153	Llibres individuals	153	Particulars
370	Llibres individuals	370	Preveres

1	Col·lecció de revistes: <i>Butlletí de l'Associació Bíblica de Catalunya</i>	18	Prevere
1	Col·lecció de revistes: <i>Anuario de Historia de la Iglesia</i>	12	Prevere

Compra: 43 exemplars

6. Junta de Govern del Museu d'Art Sacre de Mallorca

Des del novembre del 2023 fins al desembre de 2024 la JGMASM es reuní en dues ocasions, el 12 de juny i el 7 de desembre (**al final de la memòria s'adjunten les actes de dites reunions. ANNEX 1**). A mode de resum, els acords presos i temes tractats de major importància són els següents:

- Aprovacions de préstecs d'obres del MASM a institucions culturals i museístiques nacionals
- Aprovació de la donació del llegat de Josefa Font
- Aprovació del Pla Anual d'Activitats 2025
- Avaluació i tractament de l'estat actual dels fons i dipòsits del MASM

7. ACTUACIONS EN MATÈRIA DE PATRIMONI ALS IMMOBLES DE LA DIÒCESI DE MALLORCA.

Parròquia	Actuacions 2024
Parròquia de Sant Pere (Sencelles)	Inici de la Fase I de la Restauració de la coberta. (Inici de les tasques: 2024 – Finalització de les tasques: 2025)
Parròquia de Sant Jaume (Palma)	Fase 1 de la restauració del llit de la Mare de Déu Morta (escalonada, tarima, puntals pedestal, llit i 4 canelobres) Preparació emmagatzematge per al llit de la Mare de Déu Morta.
Parròquia de la Mare de Déu dels Àngels (Pollença)	Fase 2 de la restauració de la Capella de Santa Catalina Thomàs (arquitectura del retaule, escultures exemptes del retaule i pintura de l'àtic del retaule)
Parròquia de la Mare de Déu del Carme (Port de Pollença)	Rehabilitació de la coberta de la sagristia Restauració de la calaixera de la sagristia (segle XVIII)
Parròquia de Santa Maria la Major (Inca)	Restauració del retaule del Santcrist i dels sants Abdó i Senen. Restauració de l'escultura exempta del Santcrist
Parròquia de la Mare de Déu de Loreto (Lloret)	Inici de la restauració del Retaule de Sant Sebastià (Inici de les tasques: 2024 – Finalització de les tasques: 2025)
Parròquia de Sant Andreu (Santanyí)	Inici de la restauració del tercer teclat de l'Orgue de la parròquia de Santanyí (Inici de les tasques: 2024 – Finalització de les tasques: 2025)
Parròquia de Sant Bartomeu (Alaró)	Restauració del portal major de la parròquia de Sant Bartomeu d'Alaró
Parròquia de Sant Miquel (Palma)	Restauració del retaule de Santa Aina
Parròquia de la Nativitat de la Mare de Déu (Costitx)	Redacció del projecte de restauració de l'Orgue
Parròquia de Sant Bartomeu (Sóller)	Restauració de la capella de les Ànimes
Parròquia Sant Ramon de Penyafort (Port de Sóller, Sóller)	Rehabilitació rectoria Trasllat i instal·lació del retaule de la capella de Ses Escolàpies de Sóller al Port
Parròquia Immaculada Concepció Biniraix (Sóller)	Rehabilitació volada de la vicaria i canvi de canal de la casa de la vicaria
Oratori Sant Antoni de Son Negre (Manacor)	Desenrunament del material enfonsat Redacció de l'estudi tècnic i pre-projecte d'intervenció
Convent Concepcionista Palau de Sineu	Restauració dels dos accessos a l'església conventual (portal major i portal lateral)
Convent de Germanes de la Caritat "Casa de la Beata" (Sencelles)	Restauració dels espais històrics Inici de les tasques: 2024 – Finalització de les tasques: 2025)

8. Vicaria Episcopal per al Patrimoni Històric i Cultural

La Vicaria Episcopal per al Patrimoni Històric i Cultural és l'òrgan encarregat de la gestió del patrimoni cultural del Bisbat de Mallorca. La Vicaria Episcopal compta amb un tècnic intern que realitza tasques vinculades a la gestió tècnica i administrativa. La Vicaria Episcopal es compon per diferents institucions, les quals funcionen com a unitats sectorials amb els seus respectius tècnics.

Els objectius principals de la Vicaria Episcopal per al Patrimoni Històric i Cultural són els següents:

- Vetllar pel coneixement, inventari, conservació, restauració, valoració, custòdia, difusió i promoció dels béns culturals que l'Església diocesana ha creat i va creant en l'exercici de la seva missió.
- Potenciar la protecció, conservació, promoció i difusió del patrimoni cultural diocesà i dels seus múltiples valors, per posar-lo al servei de l'evangelització, de la comunitat cristiana i de la societat en general.
- Establir criteris unificats per a l'inventari, conservació, restauració i difusió del patrimoni cultural de la diòcesi, regulant el seu correcte tractament.
- Procurar la formació de capellans, personal vinculat a les unitats pastorals, tècnics i voluntaris en matèria de patrimoni històric i cultural.
- Vetllar per a que l'ús cultural dels temples respongui als criteris assenyalats en les orientacions eclesials i respecti el caràcter sagrat del lloc.

8.1. PROJECTES DE DIFUSIÓ CULTURAL I PATRIMONIAL

Des del novembre de 2023 fins al desembre de 2024, la Vicaria Episcopal per al Patrimoni Històric i Cultural ha dut a terme un seguit de projectes, alguns començats amb anterioritat i altres sorgits durant l'actual anualitat.

8.1.1. Recuperació, consolidació i museïtzació del monestir bizantí de Cabrera.

Des del 2022 al 2026, el Bisbat de Mallorca, i concretament la Vicaria Episcopal per al Patrimoni Històric i Cultural sufragava l'excavació arqueològica a l'illa de Cabrera, emmarcada en el projecte de recuperació consolidació i museïtzació del monestir bizantí. Enguany les excavacions s'han dut a terme del 04 al 11 d'octubre de 2024.

Enguany les excavacions continuaren amb l'aixecament dels estrats corresponents amb les cronologies de la vida del monestir en les unitats estratigràfiques (UE) del que es considerava un interior delimitat per les estructures espoliades localitzades en l'any anterior. En aquest espai s'esgotà l'estratigrafia, arribant a la roca mare.

La campanya d'enguany comptà amb la presència d'una antropòloga, fet que possibilità l'excavació d'una de les tombes localitzades en anys anteriors i l'estudi dels restes localitzats. Les restes humanes excavades corresponien a un home d'edat avançada i que patí fortes patologies d'esquena al llarg de la seva vida. Fou enterrat sense aixovar funerari. Restam pendents d'ulteriors analítiques i estudis que puguin aprofundir en aquestes restes.

8.1.2. Nit de les Esglésies (IV Edició)

La Nit de les Esglésies es va consolidant com un projecte amb força. És una iniciativa del Bisbat de Mallorca i de la Fundació Amics del Patrimoni que consisteix en poder visitar esglésies que romanen obertes durant les primeres hores del vespre, il·luminades només per la llum de les espelmes i en total silenci. La primera edició fou duta a terme el 2019, s'aturà durant la pandèmia i es tornà a activar el 2022.

Inspirada en l'exemple d'altres ciutats europees, la quarta edició de la Nit de les Esglésies fou un gran èxit de participació. Aquest any l'edició s'ha dut a terme el divendres 18 d'octubre de les 20 a les 23h. Les esglésies participants durant la quarta edició foren les següents.

- Palma
Sant Felip Neri
Basílica de Sant Francesc
~~Església de la Mare de Déu del Socors¹~~
Església parroquial de Sant Jaume

- Santanyí
Capella del Roser

- Petra
Convent de Sant Bernardí

- Felanitx
Convent de Sant Agustí

- Manacor
Convent de Sant Vicenç Ferrer

- Pollença

¹ Per qüestions alienes a l'organització i al Bisbat, finalment l'Església de la Mare de Déu dels Socors no va participar.

Oratori de St. Jordi
Església parroquial de la Mare de Déu dels Àngels.

- Sóller
Església parroquial de Sant. Bartomeu
- Sencelles
Parròquia de St. Pere
Capella de la Caritat
Parròquia de St. Cristòfol (Biniali)

En relació a aquest projecte, cal esmentar que la xarxa de Catalunya Sacra (Catalunya) organitzà la seva primera Nit de les Esglésies el 28 de juny de 2024, inspirada en el model de Mallorca. Aquesta nova iniciativa ha estat gràcies a l'estreta col·laboració que existeix entre les dues plataformes germanes, Catalunya Sacra i Maiorica Sacra. Catalunya Sacra sol·licità a Maiorica Sacra la informació necessària per a obtenir unes pautes per tirar endavant la coordinació i organització de l'esdeveniment.

8.1.3. Processó del Carro de la Beata

Els anys 2022 i 2023, el Bisbat de Mallorca i concretament la Vicaria de Patrimoni Històric i Cultural assumí l'organització de la Colcada del Carro Triomfal de la Beata, en col·laboració amb el Consell Insular de Mallorca i la Canònica de Santa Magdalena. La tradicional processó es celebra a Palma, el tercer dissabte d'octubre. Aquest 2024, l'organització ha estat encapçalada pel Consell Insular de Mallorca, en col·laboració amb les entitats esmentades (Bisbat de Mallorca i Canònica de Santa Magdalena). El projecte de la Processó és coordinat per l'historiador de l'Art, Biel Carrió.

El finançament per dur a terme la Processió del Carro de la Beata es divideix entre el Consell Insular de Mallorca i el Bisbat de Mallorca. Una gran part del projecte és subvencionada a través de la Comissió Mixta, mentre que la restant prové de fons propis del Bisbat de Mallorca.

La processó la formàren unes 900 persones dels municipis de Palma, Valldemossa, Santa Margalida, Sencelles, Andratx, Marratxí, Lluçmajor, Consell, Sóller, Son Servera i Pollença. La processó fou formada per colles de xeremiers, agrupacions de ball de bot, gegants, carrosses, la representació de figures històriques i religioses vinculades a santa Catalina Tomàs, carretons enramellats i el Carro Triomfal.

Novetats del 2024:

- Incorporació de tres estàndards amb els atributs clàssics de la Santa
- Recuperació del "Joch de ministrils" per la processó

El projecte és coordinat per l'historiador de l'art, especialista en la figura de Catalina Tomàs, Gabriel Carrió.

8.1.4. Maiorica Sacra

El projecte de difusió cultural i patrimonial de la Vicaria de Patrimoni Històric i Cultural de Mallorca, Maiorica Sacra, ha complert el seu primer any de vida. Des del seu naixement, 09/11/2023 fins al 31/12/2024 han estat moltes i molt variades les accions i col·laboracions dutes a terme. Aquestes han augmentat el contingut de la plana web i de les xarxes socials (Instagram i Facebook), que són els tres canals utilitzats per a la difusió.

8.1.4.1. Web

La web de Maiorica Sacra s'activà el 9/11/2023 amb els apartats següents:

Apartat	Subapartat	2023	2024
Qui som			
Actualitat	Notícies	4	19
	Agenda	0	12
Patrimoni	Esglésies obertes	16	20
	Conservació i restauració		
	Patrimoni documental		
Gestió cultural			
Art contemporani	Nit de les esglésies		
	Històric Art contemporani	10	12
Publicacions			
Contacte			

El creixement i actualització de la plana web és evident, reflex del creixement de l'activitat cultural i patrimonial de la Vicaria de Patrimoni Històric i Cultural del Bisbat de Mallorca. A

banda d'augmentar el contingut dels apartats i subapartats creats inicialment, també s'ha incorporat un subapartat nou amb el seu contingut. Vegem els detalls:

Apartat	Subapartat	11/2023	12/2024
Patrimoni	Esglésies obertes	Si	Si
	Conservació i restauració	Si	Si
	Patrimoni documental	Si	Si
	Patrimoni immaterial	No	Si

El subapartat de Patrimoni immaterial també ha suposat una evolució i creixement en ella mateixa.

Apartat	Subapartat	Secció	11/2023	12/2023	12/2024
Patrimoni	Patrimoni immaterial	Betlems	No	Si	Si
		Assumpció	No	No	Si

Aquest subapartat pretén representar, en diferents seccions que aniran desenvolupant-se amb el temps, les diferents tradicions, rituals, actes festius vinculats a la cultura cristiana de Mallorca. Es tracta d'elements que reflecteixen una realitat viva i són reconeguts com a signe d'identitat pels individus de la comunitat, ja que han tingut una continuïtat al llarg de generacions. En aquest sentit, la primera secció de patrimoni immaterial que va néixer, en temps d'advent del 2023, foren els Betlems².

La segona secció, i la més rellevant quant a quantitat d'informació i usabilitat, és Assumpció. Aquesta secció fou inaugurada a l'agost del 2024 per donar difusió de la festivitat de l'Assumpció (15 d'Agost) més coneguda a Mallorca com la Mare de Déu d'Agost. La festivitat compta amb vuit segles d'història i segueix ben viva a dia d'avui. La tradició canònica diu que

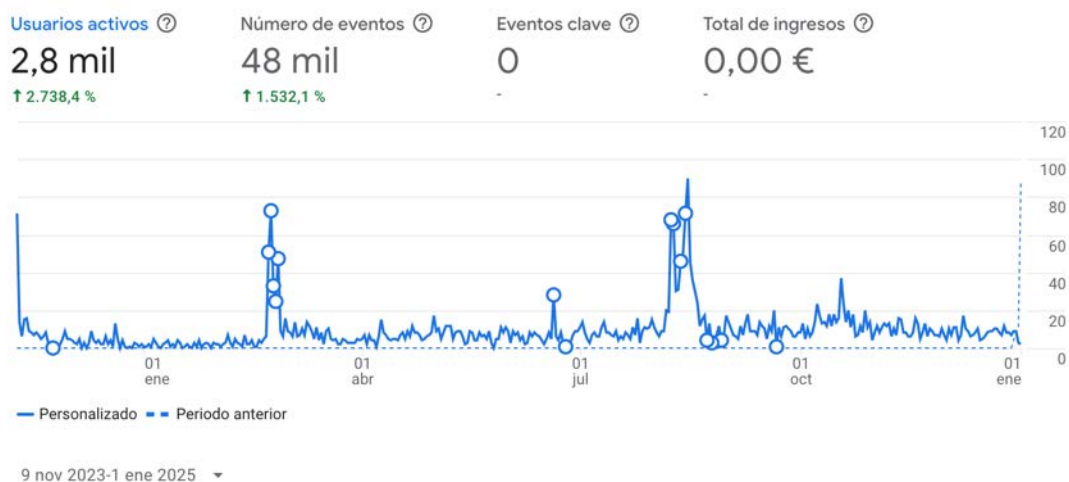
² Aprofitant l'efemèride de la commemoració dels **800 anys del Betlem de Greccio**, s'establí una col·laboració amb el Monestir de la Puríssima Concepció – Franciscanes TOR (conegut popularment com el Convent de les Caputxines) i el seus històrics comissaris, Jaume Llabrés i Aina Pascual. La col·laboració consistí en la promoció de l'exposició temporal que anualment s'ha anat desenvolupant al llarg de 30 anys (interrompudament) i l'obertura dels betlems històrics i de les escaparates del Monestir (segles XVII-XIX). Maiorica Sacra fou el principal promotor econòmic de dita exposició, a més de col·laborar amb la realització de la identitat visual i comunicació de l'acte. Veure Memòria 2023.

durant els vuit dies de celebració d'aquesta festa es col·loca un cadafal amb una imatge jacent de Maria que simula el seu trànsit. Aquests muntatges d'arquitectura efímera, molt característics a l'època barroca, es coneixen popularment com a llits de la Mare de Déu. Durant el mes d'agost es poden visitar els muntatges marians a les diferents esglésies de Mallorca.

Des del 2024, i gràcies a la col·laboració entre el Bisbat de Mallorca i el Consell Insular de Mallorca (a través de la subvenció atorgada per Comissió Mixta), el projecte de difusió de l'Assumpció és incorporat dins la web de Maiorica Sacra, així com en les seves xarxes socials.

8.1.4.1.1. Anàlisi dades d'usabilitat de la Web Maiorica Sacra (Google Analytics)

Des de la seva creació, 09/11/2023, fins al 01/01/2025, la web de Maiorica Sacra ha tingut 2800 usuaris que han visitat la web.

De la web, les 10 pàgines més visitades del 2024 han estat les següents:

- Inici
- Assumpció
- Archivo Diocesano de Mallorca
- Digitalitzación Archivo Diocesano de Mallorca
- Servicios Archivo Diocesano de Mallorca
- Agenda
- Iglesias abiertas
- [Notícia] Un sábado al mes abre el Convent Concepcionista Palau de Sineu
- Esglésies Obertes
- Visites guiades al Convent Concepcionista Palau de Sineu

En el següent gràfic es detallen les visualitzacions, els usuaris actius i el temps que consulten cada una de les pàgines.

Si bé es cert que l'apartat més visitat es l'INICI (Home), el temps de visita és inferior a altres pàgines visitades, ja que és utilitzada per redirigir-se als altres apartats i subapartats.

Del gràfic anterior es poden extreure algunes conclusions vinculades, molt clarament, a alguns projectes determinats de la Vicaria:

- Durant el més de gener, tot hi haver-hi visites més o menys constants, l'afluència és menor que a partir del febrer: **moment en què es publiciten les visites mensuals del Convent Concepcionista Palau de Sineu** i la web comença a generar una major activitat.
- De fet, el punt àlgid de febrer, de major nombre de visites, correspon amb la dada de publicació i publicitat de les visites guiades al Palau-Convent.
- L'altre punt àlgid i de major afluència de visitants fou a l'agost, amb la publicació de la secció de l'**Assumpció**, amb tot el catàleg i horaris de visita dels llits de les Maresdedéu mortes.
- Des del 09/11/2023, fins al 22/01/2025, els moments amb un major nombre de visites han estat els següents:
 - Obertura i inici de la web (entre el 9 i 12 de novembre 2023)
 - Més de 100 usuaris actius
 - Publicació de les visites del Palau-Convent de Sineu i obertura d'inscripcions (entre el 22 i 26 de febrer 2024)
 - Més de 200 usuaris actius
 - Assumpció (entre el 09 i el 22 d'agost de 2024)
 - Més de 400 usuaris actius

	↓ Vistas	Usuarios activos	Vistas por usuario activo	Tiempo de interacción medio por usuario activo
☒ Total	15.627 100 % respecto al total	2.615 100 % respecto al total	5,98 Media 0 %	2 min y 20 s Media 0 %
☒ 1 HOME - Maiorica Sacra	1.712	641	2,67	43 s
☒ 2 Assumpció - Maiorica Sacra	1.332	396	3,36	2 min y 05 s
☒ 3 Archivo Diocesano de Mallorca - Maiorica Sacra	820	416	1,97	38 s
☒ 4 Digitalització Archivo Diocesano de Mallorca - Maiorica Sacra	650	309	2,10	41 s
☒ 5 Servicios Archivo Diocesano de Mallorca - Maiorica Sacra	563	328	1,72	36 s
☐ 6 Agenda - Maiorica Sacra	378	178	2,12	29 s
☐ 7 Iglesias abiertas - Maiorica Sacra	306	209	1,46	41 s
☐ 8 Un sábado al mes abre el Convent Concepcionista Palau de Sineu - Maiorica Sacra	300	132	2,27	1 min y 13 s
☐ 9 Esglésies obertes - Maiorica Sacra	274	125	2,19	1 min y 24 s
☐ 10 Visites guiades al Convent Concepcionista Palau de Sineu - Maiorica Sacra	222	112	1,98	1 min y 02 s

El 70% d'usuaris que visiten Maiorica Sacra és procedent d'Espanya. El 30% restant es reparteix entre països europeus i americans: Alemanya, Argentina, França, Cuba, Xile, etc. Les visites procedents de països com Argentina, Cuba, Xile -entre d'altres americans-, tenen correlació amb la quantitat de visites que rep l'apartat de l'Arxiu Diocesà (versió castellana de la web) i la quantitat de correus electrònic rebuts sol·licitant partides de baptisme d'avantpassats espanyols per tal d'obtenir la nacionalitat.

Cal esmentar també quin us en fan els usuaris que visiten la web de Maiorica Sacra. És el que Google Analytics esmenta com "EVENTOS".

Principal Nombre del evento por Número de eventos

ene 1 - dic 31, 2024

NOMBRE DEL EVE...	NÚMERO DE EVEN...
page_view	16 mil
user_engagement	14 mil
scroll	4,9 mil
session_start	4,5 mil
first_visit	2,6 mil
click	605
form_start	199
form_submit	163
view_search_results	159
video_progress	98

Els procediments que analitza són els següents:

- Vistes d'un apartat de la web (page_view)
- Sessió activa (user_engagement), capacitat d'enganxament, que significa:
 - Vista de més de 10 segons
 - Clics a altres apartats
 - Vistes que han fet scroll a qualque pàgina (scroll)
 - Quantitat de vegades que l'usuari interactua amb la plana web durant un temps determinat (session_start)
- Usuaris que visiten la web per primera vegada (first_visit)
- Quantitat de clics fets sobre un enllaç de Google per accedir a la plana web (click)

- Vegades que s'interactua amb un formulari (form_start) i vegades que s'envia un formulari (form_submit)
- Quantitat de cerques que s'han fet a partir del cercador intern de la web (view_search_results)
- Quantitat de vegades que el vídeo / vídeos s'han reproduït més del 25% de la durada del clip (video_progress)

De les dades anteriors vinculades als "EVENTOS" es poden extreure algunes conclusions bàsiques:

- La quantitat elevada de visites a les diferents pàgines i seccions i la capacitat d'enganxament de la web, ja que de les 16 mil visites, 14 mil han quedat a la web navegant per diferents seccions i apartats.
- La diferència entre les visites i l'enganxament de la web en comparació amb la quantitat de vegades que es fa "scroll" per visionar contingut que no surt a primera plana de la web, és certament significativa.
- La majoria de visites són d'usuaris repetidors.
- Els vídeos existents a la web no són pràcticament reproduïts.

8.1.4.2. Xarxes Socials

Maiorica Sacra compta amb dues xarxes socials actives que serveixen per a la creació de continguts i la difusió de l'actualitat de la Vicaria per al Patrimoni Històric i Cultural del Bisbat de Mallorca. Les xarxes socials actives de Maiorica Sacra són a les plataformes d'Instagram i Facebook.

Les xarxes de Maiorica Sacra funcionen per duplicat. Les entrades a una i altra xarxa són les mateixes, en format i contingut, però el funcionament i creixement d'ambdues es diferent. Responen a una programació de publicacions anual (**Annex 1**) basada en les festivitats i esdeveniments culturalment rellevants de la Diòcesi.

Des de la seva creació, 09/11/2023 fins al 31/12/2024, s'han publicat 81 *posts* o *reels* a ambdues xarxes.

	Publicacions fixes	Seguidors	M'agrada (Facebook)
Instagram	81	415	
Facebook	81	249	148

El creixement de les dues xarxes és evident i orgànic, tot i que no sigui a un ritme accelerat. No s'ha disposat de publicacions promocionades (de pagament). El ritme de creixement de les xarxes pot ser analitzat a través de les estadístiques internes i de les del programari *Metricool*³.

En línies generals, la xarxa que més activitat té és Instagram:

- Més seguidors
- Més impressions (quantitat de vegades que el contingut es mostra a usuaris)

Així i tot, val a dir que hi ha un valor, les interaccions, (*like*, compartir, guardar, visitar perfil, compartir web, etc.) que és més elevat a la xarxa social Facebook.

Durant els tres darrers mesos:

	Creixement de seguidors	Interaccions	Impressions
Instagram	61 (16% +)	755	14.270
Facebook	¿?	2011	9059

PUBLICACIONS AMB MÉS IMPRESSIONS (quantitat de vegades que el contingut es mostra a usuaris)

	Network	Fecha	Impresiones ↓	Interacciones
 Obertura dels Betlems de les antigues Caputxines ... Más Reutilizar contenido Ver		4 dic 2024 13:52	1.66k	164
 VISITA GUIADA ... Más Reutilizar contenido Ver		28 oct 2024 10:26	1.43k	20

³ Val a dir que es tracta d'un anàlisi bàsic, solament dels 2 mesos anteriors (31/10/2024 - 31/12/2024), degut a que l'aplicació *Metricool*, en el seu format gratuït, té restringides moltes de les funcions i informes analítics. Així mateix, s'utilitzen les dades recopilades per la pròpia aplicació (Instagram / Facebook); encara que no siguin 100% fiables.

	GALERIA D'IMATGES 🏠 - Contrallum Sineu...		15 nov 2024 16:48	1.12k	85
	GALERIA D'IMATGES 🏠 - Missa de Difunts...		12 nov 2024 16:23	1.04k	579
	S'ha restaurant el retaule del Sant Crist de la parròquia de ...		21 dic 2024 14:42	1.04k	243
	S'ha restaurant el retaule del Sant Crist de la parròquia de ...		21 dic 2024 14:42	847	75
	Obertura dels Betlems de les antigues Caputxines 🇪🇺....		4 dic 2024 13:52	844	43
	Una obra d'art total de José María Sicilia 🎨...		4 nov 2024 15:03	809	41

Les publicacions amb més impressions no coincideixen, estrictament per ordre, amb aquelles amb més interaccions o amb les que tenen més *likes*. Es pot veure en les següents imatges.

PUBLICACIONS AMB MÉS INTERACCIONS (*like*, compartir, guardar, visitar perfil, compartir web, etc.)

	Network	Fecha	Impresiones	Interacciones ↓	
	GALERIA D'IMATGES 🏠 - Missa de Difunts...		12 nov 2024 16:23	1.04k	579
	Finalitza la restauració de la capella de Santa Catalina Tomàs...		8 dic 2024 10:49	627	535
	Una obra d'art total de José María Sicilia 🎨...		4 nov 2024 15:03	689	252
	S'ha restaurant el retaule del Sant Crist de la parròquia de ...		21 dic 2024 14:42	1.04k	243
	Obertura dels Betlems de les antigues Caputxines 🇪🇺....		4 dic 2024 13:52	1.66k	164

	GALERIA D'IMATGES 📖 - Contrallum Sineu...		15 nov 2024 16:48	1.12k	85
	S'ha restaurant el retaule del Sant Crist de la parròquia de ...		21 dic 2024 14:42	847	75
	Vos presentam les actuacions dutes a terme a l'Ermita de ...		11 dic 2024 11:53	719	63
	Finalitza la restauració de la capella de Santa Catalina Tomàs...		8 dic 2024 10:49	582	57
	La renovació arquitectònica religiosa té un nom propi: Josep ...		31 oct 2024 17:03	737	57

Les publicacions amb més interaccions corresponen a la xarxa social de Facebook, que tot i tenir molt manco seguidors i molt manco *likes* a cada publicació, es comparteixen, es comenten i es guarden moltes més vegades. Les publicacions d'Instagram, en aquest sentit, són més estàtiques: tenen molts més *likes* però els usuaris no interaccionen tant amb elles (no comparteixen, no comenten, etc.). Així mateix cal notar que, en general, la tendència de publicacions que més funcionen són aquelles que es penjen en col·laboració amb altres entitats o perfils institucionals, ja que la mateixa publicació arriba a un públic molt més divers.

Una altra dada que cal tenir en compte és que les publicacions de Maiorica Sacra arriben més a persones que no són seguidors de les xarxes, que als mateixos seguidors.

8.1.4.3. Assumpció

La campanya de difusió per xarxes socials de l'Assumpció constà de diferents publicacions:

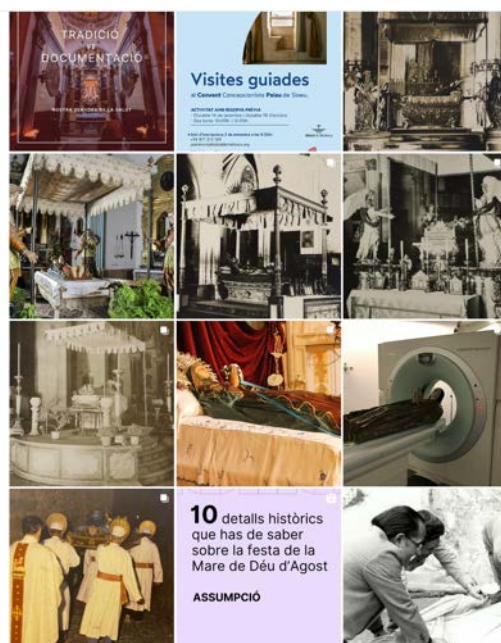
- Publicació en relació a la nota de premsa i del pla de difusió (Col·laborativa amb el canal de cultura i patrimoni del Consell de Mallorca)
- Cartell de l'Assumpció difonent les activitats culturals (Col·laborativa amb Bisbat de Mallorca)
- **Vídeo "10 detalls" (publicació Maiorica Sacra)**
- **Publicació diària per la octava (8 publicacions Maiorica Sacra)**

El projecte de difusió específic de l'Assumpció per xarxes socials fou ideat per la Vicaria per al Patrimoni Històric i Cultural del Bisbat de Mallorca (*reel* i publicació diària), amb l'objectiu de difondre la festivitat a través del reconeixement patrimonial, històric i cultural de diversos béns exposats.

El *reel*, que utilitzava el format característic de reel “10 detalls / tips / coses que has de saber”, descrivia diferents punts històrics i tradicionals de la festivitat: des dels seus orígens fins a l’actualitat.

Per les publicacions, s’escolliren 8 esglésies amb llits o tradició històrica i patrimonial destacable. Cada dia de la octava de l’Assumpció es difongué la informació de cada un d’aquests llits escollits. Les temàtiques escollides foren:

- Valldemossa i la processó de les Crestes
- La restauració de la marededéu morta de l’església de Sant Nicolau
- Els cossiers i les marededéus mortes de Sineu
- El llit de la marededéu de Santa Creu (Palma)
- La tradició ininterrompuda del llit de la marededéu de Muro
- El llit de la marededéu de Santa Eulàlia
- El llit de la marededéu de Santa Maria
- El llit de la marededéu de la Seu (Palma)

Les publicacions tingueren una bona acollida. En termes generals es poden fer les següents estimacions i extreure les següents dades:

INSTAGRAM

- La mitjana d’impressions de les publicacions de l’Assumpció fou de **305**
- La mitjana d’interaccions fou de **37,5**

- La mitjana de l'abast (comptes a les que s'arriba) obtingut fou de **224**
- La mitjana de *likes* fou de **37**
- Un **90%** de les interaccions, de les impressions i dels comptes d'instagram als que s'arribà eren seguidors de Maiorica Sacra.
- Destacà una publicació molt per damunt les altres
 - **Restauració de la Mare de Déu morta de Sant Nicolau** ("Tecnologies per a la restauració de la Mare de Déu morta de sant Nicolau").
 - Fotografies poc convencionals (escultura dins màquinaria mèdica, radiografia)
 - Temàtica restauració
- Les primeres publicacions funcionaren molt més que les següents (Valldemossa i Sant Nicolau)
- Les impressions, interaccions i abast dels comptes als que s'arribà, devallà a mesura que s'anaven fent les publicacions.

FACEBOOK

- La mitjana d'impressions de les publicacions de l'Assumpció fou de **396**
- La mitjana de l'abast obtingut (comptes a les que s'arriba) obtingut fou de **370⁴**
- No es tenen dades sobre la mitjana d'interaccions
- La mitjana de reaccions (*likes, love, tristesa, sorpresa, etc.*) fou de **11**
- Destaquen dues publicacions per damunt les altres (a efecte d'abast de la publicació i d'impressions)
 - Valldemossa
 - Muro
- Les primeres publicacions funcionaren més que les següents (Valldemossa i Sant Nicolau)
- Tot i que la tendència fou la davallada de l'abast, i impressions, a mesura que s'anaven fent les publicacions, aquesta davallada no és tan marcada com a Instagram.

⁴ La mitjana de comptes a les que s'arribà és certament elevada (sobretot si es compara amb els seguidors que té la pàgina) degut, sobretot a un despunt d'una de les publicacions, la de Muro, amb 889 comptes a les que s'arribà (comparant amb les altres publicacions que giren al voltant de 200 - 300).

8.1.4.4. Línia editorial

Des de la Vicaria per al Patrimoni Històric i Cultural del Bisbat de Mallorca es vol posar en marxa una línia de publicacions que pugui donar difusió als diferents àmbits de la Vicaria.

En aquest sentit, aquest 2024 s'han realitzat les següents tasques:

- Estructura dels possibles blocs temàtics de les futures publicacions (catàlegs, informes de restauració, miscel·lània d'articles, etc.)
- Disseny de la imatge corporativa de la línia de publicacions *Maiorica Sacra*
- Disseny de l'estructura i/o maqueta d'un primer volum de publicació.

8.1.4.5. Senyalística Casa Església: cartel·les per als béns culturals.

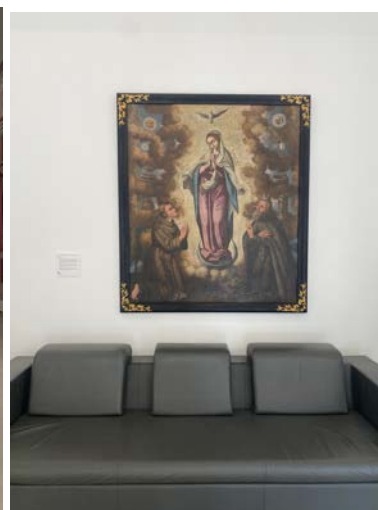
La Casa de l'Església compta amb un seguit de béns culturals que es troben exposats i visibles al públic i treballadors. Es tracta d'escultures, quadres o instal·lacions distribuïts entre la recepció, passadissos de planta baixa, cuina i planta primera. Aprofitant que es varen dur a terme les obres de rehabilitació en diferents espais de la planta baixa, es recol·locaren algunes d'aquestes obres i s'aprofità per inserir la senyalística (cartel·la) que permetés una identificació i interpretació de les mateixes. A l'annex 1 s'adjunta el llistat de les obres esmentades amb la seva localització actual.

Casa Església. Passadís. PB.

Casa Església. Cuina. PB.

Casa Església. Recepció. PB.

Exemple cartel·la.

8.2. PROJECTES DE GESTIÓ PATRIMONIAL

8.2.1. Inventari Diocesà de Patrimoni Cultural.

L'Església Catòlica és el segon titular de béns culturals mobles de tot l'Estat Espanyol, sols superada per aquest mateix. Els valors quantitius i qualitius del patrimoni cultural de l'Església són inqüestionables, fet que es reflexa no només en la seva conservació sinó també en la seva normativa, tractant la protecció i la seva conservació en la Constitució i en la Llei 16/1985 de Patrimoni Històric Espanyol.

Si bé s'han dut a terme diferents temptatives encapçalades per la UIB i el Ministeri de Cultura, el Bisbat de Mallorca no tenia dret a la gestió d'aquesta documentació, amb la impossibilitat de revisió i actualització de les dades. Front aquesta qüestió, des de la Vicaria de Patrimoni Històric i Cultural s'ha decidit encapçalar la iniciativa i, com a propietari i ens gestor dels béns s'ha posat en marxa la redacció de l'INVENTARI DIOCESÀ DE PATRIMONI CULTURAL.

L'any 2024 es va continuar treballant amb l'elaboració de tesaurus i de vocabulari controlat, així com de metodologies de documentació, iniciant amb la FASE 3 del procés d'inventari. Les tasques auxiliars de creació de tesaurus i/o metodologies de documentació segueixen actives durant l'any 2024, també la revisió i anàlisi de les fitxes d'inventari creades. Així mateix, durant l'any 2024 es seguí amb el procés d'inventari i la realització de fitxes de diferents béns mobles de l'església.

Entitat	Número de fitxes elaborades 2024	Número de béns inventariats 2024
Bisbat	51	69
Esgleieta	6	6
Mare de Déu de Montserrat (Palma)	33	37
L'Encarnació (Palma)	80	117
Immaculat Cor de Maria (Palma)	70	137
Sagrada Família (Palma)	40	52
Ermita de la Trinitat (Valldemossa) Fase 1	153	154
Parròquia Mare de Déu del Carme (Port de Pollença) Fase 1	99	174
Palau-Convent de Sineu	255	1631
TOTAL	787	2377

8.2.2. Gestió del Palau de Sineu

El Bisbat de Mallorca és propietari de l'antic Monestir de la Concepció de Sineu, també conegut com a Reial Monestir de les Concepcionistes Franciscanes del Palau de Sineu, Convent de la Concepció o Palau dels Reis de Mallorca a Sineu, que fou construït per ordres de Jaume II.

Les actuacions que s'han dut a terme durant el 2024 s'han vist ampliades respecte a l'any anterior, centrant-se no només en qüestions de manteniment i/o conservació, sinó també en gestió i difusió del patrimoni cultural. La Vicaria per al Patrimoni Històric i Cultural del Bisbat de Mallorca, seguint amb les línies estratègiques dels anys anteriors, porta una gestió directa sobre el Palau-Convent en tota les seves dimensions. Es tracta d'un projecte dominant dins les línies estratègiques de la Vicaria.

8.2.2.1. Actuacions

Difusió

- **Estabilització de les visites guiades al Palau-Convent**, a través de l'obertura mensual de l'edifici. A partir de març del 2024, el segon dissabte de cada mes s'obre el Palau-Convent per realitzar dues visites guiades (10h i 12h).
 - Per donar cabuda a totes les persones interessades, es va establir la possibilitat de concertar **visites per a grups** altres dies, per no col·lapsar les visites ordinàries.
 - S'ha format a una nova guia per realitzar les visites guiades del segon dissabte de cada mes.
- Realització d'**activitats especials per Sant Marc**, patró de Sineu:
 - Taller de llata (20/04)
 - Conferència sobre la llata (20/04)
 - Visites guiades el dia de Sant Marc (25/04)
 - Exposició de béns de llata restaurats el 2024
- Participació al **Festival Contrallum**
 - Obertura de l'església en motiu del festival Contrallum.
 - Consisteix en unir una performance lumínica a diferents punts patrimonials del municipi.
 - S'instal·là una estructura autoportant de neules al batiport de l'església, utilitzant llum ultravioleta per realitzar el joc lumínic i contrast amb la foscor.

Batiport església del Palau-Convent. Edició Festival Contrallum 2024.

- Es realitzaren 197 fitxes d'inventari
- S'inventariaren 1571 béns.
- La realització de fitxes anà acompanyada de la sistematització de l'emmagatzematge dels béns.

	Fitxes d'inventari	Béns inventariats
2023	80 (etnologia)	93
2024	255 (etnologia + tallerets)	1631

(2) Adequació magatzems

Durant el 2024 s'han habilitat diversos magatzems a les cel·les de la planta primera, dividits per tipologies de béns. S'ha establert una metodologia d'emmagatzematge, zonificant els magatzems (externament i internament) per tal de tenir els béns localitzats i controlats.

Magatzem	Fons	Tasca realitzada
16C	Etnologia	- Emmagatzematge de nous béns inventariats - Etiquetatge i zonificació parcial de béns inventariats
23B	Escultura	- Instal·lació d'estanteries - Emmagatzematge de béns (sense inventariar)
16E	Pintura	- Instal·lació de mobiliari d'emmagatzematge (tipus pintes)
16B / 16F	Mobiliari	- Emmagatzematge de mobiliari per tipologia (cadres, taules, taburets) - Neteja mecànica bàsica
16A	Tallerets	- Instal·lació d'estanteries - Emmagatzematge de béns inventariats en capsas - Etiquetatge i zonificació parcial dels béns inventariats

(3) Manteniment de l'edificació

Conveni amb la **Fundació la Sapiència** per dur a terme el manteniment dels espais exteriors (jardí, horts, claustrat).

- Tasques dutes a terme:
 - Arranjament i manteniment de la vegetació

- Neteja dels espais (restes vegetals i animals)
- Manteniment de les cobertes de la clastra per evitar l'acumulació d'excrements de colom
- Neteja dels banys de la primera planta, devora l'ascensor.

Seguiment del tractament de formiga blanca a la zona del cor baix, a l'espai del forn i al rebost. (TYCMA)

- Durant el 2024 s'ha fet el seguiment i control de les trampes instal·lades en el cor baix, en el forn i en el rebost, per aturar la formiga blanca.
- **Revisions**
 - Gener: Tèrmits actius
 - Juny: No tèrmits actius. Instal·lació de nous ceps per a un posterior control.
 - Juliol: Tèrmits actius. Ceps menjats.
 - Desembre: No tèrmits actius.
- **Seguiment 2025:** Revisions programades per Abril / Maig. Si no es detecta activitat es desmuntarà la bastida del forn i es mantindran les trampes del forn i del cor. Hi ha 5 anys de garantia i es plantegen revisions cada mig any.

Neteja dels diferents espais interiors i habilitació per a la visita.

- Manteniment dels espais interiors per a les visites guiades
- Manteniment dels espais interiors per al correcte emmagatzematge

Restauració dels accessos a l'església del Palau-Convent

- Portal major
 - S'ha recuperat l'estabilitat de la plataforma a través de materials anàlegs i recuperats.
 - S'ha recol·locat la peça del remat lateral que es tenia guardada i s'ha completat el frontal amb una pedra viva allargada i s'han inserit còdols a la part superior.
 - S'han rejuntat els còdols amb morter de calç.

Portal major.

- Portal lateral
 - S'han recuperat els pilars que havien caigut, retirat les barres metàl·liques i, completat la zona buida (per normativa de seguretat) rematant amb un passamà de ferro amb anclatges d'acer inoxidable.
 - S'han reutilitzat totes les peces de marès que s'havien guardat.

Portal lateral

8.2.3. Adequació de l'Ermite de Betlem

El projecte d'adequació de l'Ermite de Betlem ha iniciat la seva primera fase. S'han executat les diferents actuacions:

- Digitalització del conjunt patrimonial a través de la realització d'un escaneig làser 3D (Universitat Rovira i Virgili) gràcies a la col·laboració de la Fundació Bosch i Aymerich (FRV)
- Conveni amb Cooperativa de Pagesos d'Artà
 - Manteniment de diferents terrenys de l'Ermite (tancament dels terrenys, manteniment dels cultius, recuperació d'estructures agropecuàries)
 - Reactivació i recuperació de dos cultius tradicionals dels ermitans: mel i oli
 - Producció de 35 kilograms de mel
 - Disseny producte i preparació per la comercialització de mel i oli de l'Ermite
- Jornada de difusió i presentació dels resultats anuals de les tasques dutes a terme pel Bisbat de Mallorca i per la Cooperativa d'Artà (18/10/2024)

8.2.4. Art contemporani: Missa de difunts (José María Sicilia)

L'artista José-María Sicilia Fernández-Shaw (representat a través de la Fundación el Instante) i el Bisbat de Mallorca han signat un conveni de col·laboració per a dissenyar i interpretar una missa de difunts -titulada *Demasiado tarde*-, que fou celebrada el 8 de novembre de 2024 a la parròquia de Santa Creu (Palma). La secció d'Art Contemporani de la Vicaria de Patrimoni fou l'encarregada de la redacció del conveni i coordinació de l'esdeveniment.

La producció, organització i interpretació de la missa fou ideada per José-María Sicilia Fernández-Shaw, amb la guia i l'assessorament de la secció d'Art Contemporani de la Vicaria de Patrimoni del Bisbat de Mallorca (pel que fa a temes litúrgics i teològics); amb l'objectiu de possibilitar un diàleg entre l'art contemporani i la fe, ajuntant modernitat i tradició. La missa fou presidida pel bisbe Mons. Sebastià Taltavull.

La creació del Sr. Sicilia s'emmarca dins la llarga tradició de composició de Rèquiems de tota la història de la música sacra, fent una passa més i englobant-la dins el concepte d'art total. Amb aquest objectiu, no sols ha compost els texts no litúrgics de la missa i s'ha rodejat de col·laboradors per a la composició de la música, sinó que ha realitzat diferents elements (litúrgics i no litúrgics):

- Casulla
- Dalmàtica
- Campanes de la celebració
- Estampes / Aquarel·les
- Projeccions

8.3. CONVENIS. PROJECTES COL·LABORATIUS.

La redacció, signatura i execució de convenis és una de les tasques que es porten a terme des de la Vicaria de Patrimoni. Mitjançant la col·laboració entre entitats s'aconsegueix l'execució i desenvolupament de projectes en comú i benefici mutu. Aquest any s'han signat i desenvolupat els següents convenis, dels quals s'han executat un seguit de projectes coordinats per la Vicaria de Patrimoni Històric i Cultural del Bisbat de Mallorca i l'entitat amb la que es col·labora.

Entitat	Projecte desenvolupat	Persones responsables del projecte	Coordinació
Cooperativa de Pagesos d'Artà	Manteniment dels terrenys i conreus de l'Ermita de Betlem.	Cooperativa	Cooperativa
UIB - Màster en gestió del Patrimoni Cultural	Pràctiques Helena Bote Obrador: <ul style="list-style-type: none"> - Estudi i projecte museogràfic de la Sala de les promeses de Sant Salvador d'Artà. - Inventari i catalogació de fons - Localització i elaboració de llistat d'exvots mariners - Ordenació i llistat de la biblioteca auxiliar de la Vicaria de Patrimoni 	Helena Bote - Vicaria de Patrimoni	Vicaria de Patrimoni
Govern de les Illes Balears	Conveni d'Orgues (2024 - 2028). Pràctiques musicals.	CAIB - Vicaria de Patrimoni - Cancelleria	Vicaria de Patrimoni
Fundació Bosch Aymerich	Digitalització i escaneig làser 3D de l'Ermita de Betlem (Artà).	Vicaria de Patrimoni - FBA - Universitat Rovira i Virgili	Vicaria de Patrimoni
Fundación El Instante	Realització de la Missa de Difunts a la Parròquia de Santa Creu	Secció Art Contemporani Vicaria Patrimoni - Fundació El Instante - Parròquia Santa Creu	Vicaria de Patrimoni

Monestir de la Puríssima Concepció (antigues Caputxines) + Jaume Llabrés i Aina Pascual	Projectes culturals de conservació i difusió del patrimoni historicoartístic.	Monestir de la Puríssima Concepció - Jaume Llabrés i Aina Pascual - Vicaria de Patrimoni	Vicaria de Patrimoni
Editorial J.J. de Olañeta	Ajut a la publicació del llibre: <i>Dialogacions i cànctics d'amor. Obra completa de sor Anna Maria del Santíssim Sagrament.</i>	Rosa Planas i Ferrer	Rosa Planas i Ferrer
Societat Catalana d'Estudis Numismàtics	Ajut a la publicació del llibre: <i>Ploms i vals eclesiàstics de Mallorca. El rerefons històric, econòmic i social dels beneficis eclesiàstics (1522-s.XX)</i>	Jaume Boada Salom	Jaume Boada Salom

A banda dels convenis de col·laboració amb entitats, s'han signat i desenvolupat **3 contractes de voluntariat** amb diferents persones que, altruïstament, volen ajudar al desenvolupament d'algunes tasques dutes a terme per la Vicaria de Patrimoni. S'han encarregat de dur a terme tasques vinculades a l'inventari de patrimoni i al manteniment d'instal·lacions.

8.4. GESTIÓ INTERNA I ADMINISTRATIVA DE LA VICARIA

La Vicaria Episcopal de Patrimoni Històric i Cultural genera diàriament tasca vinculada a la gestió administrativa de la Vicaria. Les sinèrgies amb altres departaments del Bisbat de Mallorca (Administració, Secretaria, Cancelleria, Serveis Jurídics, Immobles, Biblioteca). Aquesta gestió administrativa i interna de la Vicaria pot concretar-se en diferents àmbits temàtics d'actuació. Seguidament detallam alguns exemples de tràmits i gestions realitzades durant l'any 2024.

- Tramitació de subvencions i recerca de finançament.
 - **Preparació i control de les ajudes i subvencions** en matèria de patrimoni cultural sol·licitades per la Vicaria de Patrimoni Cultural i Històric del Bisbat de Mallorca.
 - Subvencions nominatives del Consell Insular de Mallorca (Biblioteca, restauració de bens culturals (capítol VII), estudis

previs i digitalització ADM (capítol IV), Carro de la Beata, 450 aniversari del trànsit de la Beata o l'Assumpció.

- **Coordinació i execució** de la subvenció Next Generation del Ministeri de Cultura per a la digitalització i difusió de l'Arxiu Diocesà de Mallorca.
- Elaboració de memòries i informes tècnics vinculats al patrimoni cultural del Bisbat de Mallorca.
- Gestió i coordinació d'esdeveniments, actes, presentacions i activitats culturals.
- Redacció, revisió, coordinació i arxiu de diferent tipus de documentació
 - Certificats
 - Convenis
 - Acords
 - Entregues
 - Protocols d'actuació
 - Manuals de documentació i tesaurus
 - Préstecs i comodats
- Redacció, gestió i coordinació de donacions, llegats i dipòsits de patrimoni cultural al Bisbat de Mallorca.

Donant	Descripció donació	Quantitat de béns de la donació	Ubicació actual dels bens (2024-12)
Congregació de les germanetes dels pobres	Béns pictòrics i escultòrics procedents de l'antiga residència per a persones majors (gestionada per la Congregació)	8 quadres (traslladats) 2 escultures 1 sagrari	Antiga capella de la casa de l'església (8 quadres) Capella de l'antiga seu de les Germanetes dels pobres de Palma (2 escultures i 1 sagrari). En depòsit mentre es mantingui el culte.
Juan Parera Cabrer	Fons pictòric pertanyent, en origen, a Joan Parera Sansó (Vicari Parera) 1865-1927	4 quadres	Posterior donació a la Parròquia de sa Pobla, on varen pertànyer originàriament.
Antoni Vera Díaz - Parròquia Transfiguració	Béns pictòrics i escultòrics procedents del Cementeri de Gènova	2 quadres 1 escultura	Antiga capella de la casa de l'església

del Senyor (Cementiri de Gènova)			
Alexander Sorokin	Dos quadres obra del propi autor i donant	2 quadres	Administració
Josefa Font Sabater - Llegat	Col·lecció de béns culturals pertanyents a Josefa Font Sabater	Col·lecció de ceràmica 3 escultures	Antiga capella de la casa de l'església (col·lecció de ceràmica i Sant Josep) MASM (escultures Sant Crist i Ecce Homo)
Mn. Llorenç Galmés	Conjunt de béns eclesiàstics (figures, ornaments i quadres)		Antiga capella de la casa de l'església i Taller de Restauració del Bisbat de Mallorca

- Coordinació de la missatgeria, atenció al públic.
- Manteniment de l'arxiu i subarxius de la Vicaria Episcopal de Patrimoni Històric i Cultural.